

СРАВНИТЕЛНО КОНСТИТУЦИОННО ПРАВО

Преподавател: *доц. д-р Мартин Кирилов Белов*

Конспект за изпит

№	Въпрос
1	Предмет на сравнителното конституционно право. Еволюция на обекта на конституциите и на предмета на конституционното и сравнителното конституционно право. Секторни конституции. Конституционализация и деконституционализация
2	Метод на сравнителното конституционно право. Основни теоретични концепции за сравнителното конституционно право
3	Сравнителна транзитология. Рецепция, трансплантация и миграция на нормативни идеи
4	Основополагащи разграничения в сравнителното конституционно право. Частно и публично. Държавно, обществено и лично. Светско и религиозно. Политическо и неполитическо (експертно). Национално, наднационално и ненационално. Конституционно, противоконституционно и неконституционно.
5	Източници на сравнителното конституционно право. Видове, система и принципи за тяхната организация
6	Същност на конституцията. Структура и функции на конституцията
7	Видове конституции
8	Създаване и изменение на конституциите. Видове учредителна власт. Модели на упражняване на учредителната власт.
9	Ограничения за упражняване на учредителната власт. Противоконституционни конституционни изменения
10	Същност на конституционализма. Възникване и историческо развитие. Видове конституционализъм – обща типология
11	Видове конституционализъм от гледна точка на историческото развитие
12	Видове конституционализъм от гледна точка на нормативната идеология
13	Видове конституционализъм от гледна точка на доминиращия обект и регулативния фокус
14	Видове конституционализъм от гледна точка на властовото ниво в териториалната структура на публичната власт.
15	Сравнителна конституционна семиотика. Сравнителноправен анализ на въображаемия, емоционалния и визуалния конституционализъм
16	Сравнителноправен анализ на времето в конституционното право. Конституционна рефлексия на миналото и бъдещето.
17	Сравнителноправен анализ на пространството в конституционното право. Конституционни аспекти на територията, териториалността и

	териториалната политика. Сравнителноправни модели на териториалност и форми на териториалната политика
18	Сравнителноправни и сравнително-исторически концепции за държавността
19	Човешкият образ в сравнителното конституционно право. Модели на човека и гражданина в сравнителното конституционно право.
20	Човешкото достойнство в сравнителното конституционно право
21	Сравнителна конституционна аксиология. Система на конституционните ценности и конституционните принципи
22	Възникване и развитие на принципа на суверенитета. Видове суверенитет. Съвременни предизвикателства пред суверенитета. Суверенитет и йерархия в конституционното право
23	Конституционна идентичност и съдебен диалог
24	Интернационализация и европеизация на националното конституционно право и конституционализация на международното и европейското право
25	Принципът на отворената държавност в конституциите на държавите-членки на ЕС. Интеграционни клаузи в националните конституции. Правила за признаване на международно и европейско право в националните правни системи. Системи за имплементиране на международното право.
27	Възникване и развитие на принципа на правовата държава. Съвременни предизвикателства пред правовата държава
28	Възникване и развитие на принципа на демокрацията. Представителна демокрация
29	Пряка, партиципаторна и делиберативна демокрация – същност и институционен дизайн в сравнителноправна перспектива
30	Конституционни основи на публичността и гражданското общество – сравнителноправни аспекти. Партии и партийни системи. Медии и медийни системи.
31	Конституционни основи на порядъка и несъгласието. Конституционни революции – понятие, същност и различни концепции. Гражданско неподчинение
32	Криза на демокрацията. Тоталитаризъм, авторитаризъм и фашизъм. Технокрация и олигархия. Нелиберална демокрация и революционен конституционализъм
33	Разделение на властите и властови полицентризъм. Модели за разделение на властите. Съвременни проблеми пред разделението на властите
34	Форма на държавно управление – същност и обща типология. Политически режими.
35	Видове монархии
36	Видове републики
37	Форма на държавно устройство
38	Видове унитарни държави
39	Видове федерации. Сравнителен федерализъм
40	Конфедерации и международни режими с елементи на конституционализъм
41	Възникване и развитие на парламента. Видове парламенти
42	Структура, организация и ред на дейност на парламента
43	Статус, функции и правомощия на парламентите. Сравнителна

	легиспруденция
44	Историческа еволюция на органите на изпълнителната власт. Сравнителноправна типология на организацията и структурата на изпълнителната власт. Правителство и администрация. Правителство и управление
45	Държавен глава – възникване и развитие. Видове държавни глави. Конституиране на държавния глава, прекратяване на правомощията му и отговорност
46	Статус, функции и правомощия на държавния глава в различните власти
47	Сравнителноправна типология на организацията и структурата на правителството. Конституиране на правителството и прекратяване правомощията на правителството. Видове правителства
48	Сравнителноправна типология на функциите и правомощията на правителството
49	Конституционни модели за защита правата на човека – обща характеристика. Омбудсман
50	Конституционният контрол – възникване и развитие.
51	Сравнителноправни модели на конституционен контрол
52	Сравнителноправни модели на организация и дейност на органите за конституционен контрол
53	Сравнителноправна систематизация на правомощията на органите за конституционен контрол
54	Сравнителноправни модели на организация на съдебната власт. Видове съдилища.
55	Сравнителноправни модели на управление на съдебната власт
56	Сравнителноправни модели на кризисно управление и конституционни инструменти за преодоляване на кризи. Сравнителноправни режими на извънредното положение

Библиография

Основна:

1. Е. Танчев, М. Белов Сравнително конституционно право, С.: Сиби, 2009
2. М. Белов Институциите на изпълнителната власт в континенталноевропейския конституционализъм, С.: Сиби, 2013
3. М. Белов, Пряка демокрация. С: Сиби, 2009

Допълнителна:

1. М. Белов Гражданското участие в политическия процес. Конституционни основи С: Сиби, 2010
2. М. Карагъзова-Финкова Американският и европейският модел на съдебен контрол за конституционност. Албо, 1994

3. М. Карагъзова-Финкова Конституционните юрисдикции в новите демокрации от ЕС. Софи-Р, 2009
4. R. Masterman The Cambridge Companion to Comparative Constitutional Law, Cambridge, 2019
5. Michel Rosenfeld and András Sajó (eds.) The Oxford Handbook of Comparative Constitutional Law, Oxford, 2012
6. G. Frankenberg Comparative Constitutional Studies. Between Magic and Deceit, Edward Elgar, 2018
7. M. Tushnet Advanced Introduction to Comparative Constitutional Law, Edward Elgar, 2019
8. D. Grimm Constitutionalism: Past, Present, and Future, Oxford, 2019
9. T. Ginsburg, R. Dixon Comparative Constitutional Law, Edward Elgar, 2012
10. Besselink, L., P. Bovend'Eert, H. Broeksteeg, R de Lange and W. Voermans (eds.) Constitutional Law of the EU Member states. Deventer: Kluwer, 2014
11. Chronovski, N., J.Petretei, T. Drinoczi (eds.) Governmental Systems of Central and Eastern Europeam States. Warsaw: Kluwer Polska, 2011
12. Becchi, P. H. Mathis (eds.) Handbook of Human Dignity in Europe. Vienna: Springer, 2019
13. Albi, A., S. Bardutzky (eds.) National Constitutions in European and Global Governance: Democracy, Rights, the Rule of Law National Reports, The Hague: TMC Asser Press, 2019
14. M. Belov Executive Power Metamorphoses in the History of the Balkan Constitutionalism: Between the Imperatives of the Constitutional Teleology and the Potentialities of the Political Reality. – in: Romanian Journal of Comparative Law, volume 5, issue 2, 2014, p. 299 – 360

Дата: 22.08.2020 г.

Съставил: доц. д-р Мартин Белов